

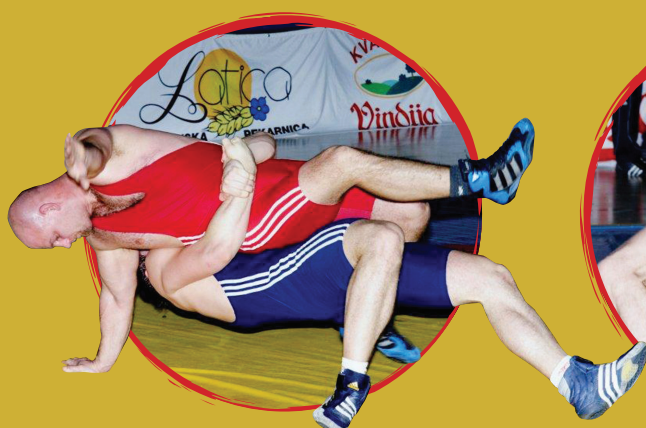

HRVATSKI HRVAČKI SAVEZ PRVA HRVATSKA HRVAČKA LIGA

INFORMATIVNI BILTEN **3**

Zagreb, 15. srpnja 2011.

S A D R Ź A J

1. Umjesto predgovora	37
2. Zapisnik II. Redovite sjednice Liga odbora	38
3. Prof. dr. sc. S. Heimer: Doping u sportu	42
4. Dr. S. Handanagić: Lijekovi kao doping	47
5. ZDRAVSTVENI PRAVILNIK HHS-a (završni tekst)	51

Dodatak Biltenu:

Zapisnik vage

Zapisnik susreta

HOO: Doping kontrola

INFORMATIVNI BILTEN

Glasilo:

LIGA ODBORA I. HRVATSKE HRVAČKE LIGE

Izdavač:

LIGA ODBOR I. HRVATSKE HRVAČKE LIGE

ŠŠD "Peščenica", 10000 Zagreb, Ul. grada Gospića 1

Tel.: 01 2307 245; Fax.: 01 2307 244

Tehnički urednik i fotografije:

Dr.sc. Antun Palković, povjerenik LO-a

E-mail: antun.palkovic@zg.t-com.hr

Tel./fax: 01 4649 699

Design naslovnice:

Nera Orlić

Naklada 40 primjeraka.

Umjesto predgovora,

U trenutku prijama ovog Informativnog biltena, svega desetak dana dijeliti će nas od nastavka natjecanja u I. Hrvatskoj hrvačkoj ligi - EKIPNOG DIJELA odnosno Play off-a. Osnovni dokument za održavanje ovog natjecanja, PROPOZICIJE, objavljene su u Informativnom bilenu (Broj 1, od 25. 01. 2011.) a raspored susreta u zapisniku II. redovite sjednice Liga odbora (Zapisnik dostavljen poštom u lipnju o.g.) i ponovljen u ovom broju.

Kako će delegiranje sudaca biti izvršeno nakon redakcije ovog Biltena to se posebno upozorava odgovorne osobe u klubovima na OBVEZE iz Propozicija a to je da na vrijeme obavijeste delegirane suce, protivničku ekipu (i Liga odbor) o točnom terminu, dvorani i satnici održavanja aktualnog susreta. U funkciji povjerenika Liga odbora, dodatno apeliram na izvršenje ove obveze kako već sam početak Lige ne bi bio opterećen kako administrativnim propustima tako i izrečenim sankcijama.

Što se tiče sadržaja Biltena, nastojali smo zadržati proklamiranu uređivačku politiku, tj. svakom broju, osim evidentiranja događaja i rezultata I. HHL, pridružiti i zanimljive sadržaje iz života i rada naše hrvačke organizacije.

Ovaj Bilten na određeni način posvećen je „zdravstvenim“ pitanjima; u uvodu donosimo pisani tekst predavanja što ga je prof. S. Heimer održao početkom godine na seminaru za trenere hrvanja (Sesvetski Kraljevec), zatim tematski povezan nastavak kojega je autor naš predsjednik Zdravstvene komisije, doktor Handanagić i za kraj završnu redakciju teksta novog Zdravstvenog pravilnika Hrvatskog hrvačkog saveza.

Preporuča se trenerima da člankom prof. S. Heimera obnove svoja sjećanja sa trenerskog seminara a napis S. Handanagića, zajedno sa prvim člankom zajedno prorade sa svojim hrvačima. Zlu ne trebalo, ali oba napisa podudaraju se sa nedavnim događajima vezanim za doping u hrvatskom športu. U vaše i u ime Redakcije Biltena zahvaljujem prof. S. Heimeru i našem vrijednom predsjedniku Zdravstvene komisije na njihovim uradcima koji, nadam se neće biti i posljednji.

Sa nekoliko riječi želim komentirati održanu sjednicu Liga odbora u lipnju o.g. Naime, kao neposredni sudionik nekoliko posljednjih „ljetnih“ sjednica Liga odbora, moram konstatirati da je interes klubova za sudjelovanje, posebice na posljednje dvije, minimalan. To je i logička posljedica činjenice da je tekst Propozicija ekipnog dijela, koji je u pravilu usvajan na ljetnoj sjednici, u posljednje dvije godine usvojen već na prvoj sjednici. Tako je za ljetnu sjednicu preostao jedini i glavni posao – žrijeb startnih brojeva ekipa, događaj koji u današnje recesijsko vrijeme, posebice udaljenijim klubovima od Zagreba, nije „vrijedan“ puta od stotinjak kilometara i izgubljenog radnog dana. Stoga nije naodmet razmisliti o promjeni dosadašnje prakse održavanja sjednice Liga odbora u ljetnoj pauzi. Potreban žrijeb startnih brojeva za Play off mogao bi se prepustiti u domenu Natjecateljske komisije što bi imalo potreban legitimitet i vjerodostojnost.

Sa željom da i ovogodišnje liga natjecanje protekne u športskom i fer ozračju i ispuni svoju osnovnu zadaću a to je podizanje interesa hrvačke publike (i eventualno sponsora), svim sudionicima Lige najbolje želje od

Redakcije Informativnog Biltena

Z A P I S N I K

II. redovite sjednice Liga odbora I. Hrvatske hrvачke lige 2011. održane 29. lipnja 2011. godine u Zagrebu, ŠŠD Pešćenica, Ul. grada Gospića 1 s početkom u 17:45 sati.

Nazočni sjednici: M. Glušić (Gavrilović), P. Zirdum (Sesvete), P. Kosović i M. Vukelić (Zagreb), D. Petanjek (UHSH) i A. Palković, povjerenik Liga odbora.

Pismeno/telefonom ispričali nedolazak delegati klubova: Vindije, Siska, Poreča, Slatine i Vrbovca.

Sjednicu je otvorio A. Palković i predložio dnevni red kako je dan u pozivu za sjednicu. Isti je usvojen bez primjedaba ili nadopuna:

1. Verifikacija zapisnika sjednice Liga odbora održane 17.12. 2010.
2. Dopis Hrvачkog kluba "LIKA"
3. Izvještaj delegata II. kvalifikacijskog turnira, Zagreb,
4. Verifikacija rezultata I. i II. kvalifikacijskog turnira i Tablica plasmana klubova
5. Usvajanje PROPOZICIJA I. HHL 2011. – EKIPNI DIO
5. Izvlačenje startnih brojeva za I. HHL 2011
Usvajanje Kalendara natjecanja I. HHL 2011 s rasporedom susreta Lige
6. Informacija o izmjenama u Registracijskom pravilniku, razgovor i prijedlozi o poboljšanju uspješnosti Lige te njene prezentacije u sredstvima javnog informiranja
7. Različito

Ad 1

Uz konstataciju da na zapisnik I. sjednice Liga odbora objavljenom u IB broj 1 (25.01.2011.) nije bilo primjedaba – isti je verificiran jednoglasno.

Ad 2

Vezano za sadržaj dopisa HK "LIKA" zaključeno je:

1. Za delegata hrvачkog kluba "LIKA" u Liga odboru I. HHL 2011 umjesto Ivica Vlašića verificira se Petar Prodanović, i
2. Izbor novog predsjednika Liga odbora održati će se na sastanku odbora sa punim kvorumom.

Donoseći odluku o odlaganju izbora novog predsjednika Liga odbora, **zaključeno** je, da bi se ubuduće izbjegla mogućnost različitih tumačenja ovakovog (i sličnih) pitanja, za slijedeću natjecateljsku sezonu treba izraditi Poslovnik o radu Liga odbora.

Ad 3

Nakon kraće rasprave pohvaljeno je izvješće delegata II. kvalifikacijskog turnira i istaknuto kao primjer kako bi to trebalo raditi. Posebno je pohvaljeno izvješće dežurnog liječnika i zaključeno da to treba postati stalna praksa.

Ad 4

TABLICA PLASMANA KLUBOVA nakon I. i II. kvalifikacijskog turnira (objavljena u Informativnom biltenu broj 2, str. 45) verificirana je bez primjedbi:

(1)	VINDIJA
(2)	GAVRILOVIĆ
(3)	LIKA
(4)	SESVETE
(5)	HRVATSKI DRAGOVOLJAC
(6)	SISAK
(7)	ISTARSKI BORAC
(8)	PIK VRBOVEC
(9)	SLATINA
(10)	METALAC
(11)	ZAGREB
(12)	PODRAVKA
(13)	POREČ

Ad 5

Tekst PROPOZICIJA I. HHL – EKIPNI DIO (Play off) kako je objavljen u Informativnom biltenu broj 1 (Zagreb, 25.01.2011., str. 17) usvojen je bez primjedbi ili nadopuna.

Ad 5.1.

Evidentirane su pismene izjave HK ZAGREB, HK METALAC i (telefonom) HŠK PODRAVKA o nemogućnosti nastupa u završnom dijelu I. HHL – Play off-u. Izvršeno je izvlačenje startnih brojeva za tri skupine:

I. skupina play off-a za plasman od I. do IV. mjesta:

Startni broj 1:	LIKA
Startni broj 2:	GAVRILOVIĆ
Startni broj 3:	SESVETE
Startni broj 4:	VINDIJA

II. skupina play off-a za plasman od V. do VIII. mjesta

Startni broj 1:	ISTARSKI BORAC
Startni broj 2:	SISAK
Startni broj 3:	HRVATSKI DRAGOVOLJAC
Startni broj 4:	VRBOVEC

II. skupina play off-a za plasman od IX. do X. mjesta

Startni broj 1: SLATINA

Startni broj 2: POREČ

Na osnovi Bergerovih tablica i KALENDARA NATJECANJA HHS-a za 2011. godinu određen je

RASPORED SUSRETA I. HHL – PLAY OFF 2011

I. krug Lige: 01.-02. 10. 2011.

LIKA – VINDIJA

GAVRILOVIĆ – SESVETE

ISTARSKI BORAC – VRBOVEC

SISAK – HRVATSKI DRAGOVOLJAC

SLATINA - POREČ

II. krug Lige: 8. – 9. 10. 2011.

VINDIJA – SESVETE

LIKA – GAVRILOVIĆ

VRBOVEC – HRVATSKI DRAGOVOLJAC

ISTARSKI BORAC – SISAK

III. krug Lige: 15. – 16. 10. 2011.

GAVRILOVIĆ – VINDIJA

SESVETE – LIKA

SISAK – VRBOVEC

HRVATSKI DRAGOVOLJAC – ISTARSKI BORAC

IV. krug Lige: 22. – 23. 10. 2011.

VINDIJA - LIKA

SESVETE – GAVRILOVIĆ

VRBOVEC – ISTARSKI BORAC

HRVATSKI DRAGOVOLJAC – SISAK

POREČ – SLATINA

V. krug Lige: 5. – 6. 11. 2011.

SESVETE – VINDIJA

GAVRILOVIĆ – LIKA

HRVATSKI DRAGOVOLJAC – VRBOVEC

SISAK – ISTARSKI BORAC

VI. krug Lige: 12. – 13. 11. 2011.

VINDIJA – GAVRILOVIĆ

LIKA – SESVETE

VRBOVEC – SISAK

ISTARSKI BORAC – HRVATSKI DRAGOVOLJAC

20. 11. 2011. rezervni termin

Ad 6

Razmatrane su mogućnosti bolje i veće prisutnosti Lige u sredstvima javnih medija, posebice na novoj TV (športska televizija). Istaknuta je potreba da Marketinška komisija HHS-a uklopi u svoje aktivnosti i promociju Lige, a kao realan prihvaćen je prijedlog P. Zirduma da se klubovi iz Zagreba koji nastupaju u Ligi nastoje organizirati putem marketinške komisije Grada, te manjih lokalnih radiostanica.

M. Glušić je upoznao prisutne s poteškoćama koje je imao GAVRILOVIĆ prilikom nedavne proslave 60-godišnjice kluba upravo sa sredstvima javnog informiranja.

Zaključeno je da prijedlog SASTAVA EKIPE i ZAPISNIKA SUSRETA nije potrebno mijenjati ili nadopunjavati te da se njihova pdf- inačica objavi na stranici HHS-a kako bi bili dostupni klubovima.

Sjednica je završena u 18:45 sati

Zapisnik vodio: *Antun Palković*, Povjerenik Liga odbora

DOPING U SPORTU

Doping je prema definiciji Međunarodnog olimpijskog odbora "korištenje, uzimanje i davanje ljudskom organizmu stranih supstanci ili većih količina supstanci koje organizam sadrži, s ciljem da se na umjetni način potaknu, odnosno uvećaju natjecateljske sposobnosti sportaša, što je u suprotnosti sa sportskom etikom, kao i fizičkim i mentalnim integritetom sportaša".

U Hrvatskom enciklopedijskom rječniku (Novi liber, 2002.) pod natuknicom "doping" navedeno je slijedeće: podizanje psihofizičkih sposobnosti i odgađanje umora unošenjem u organizam farmakoloških sredstava ili fizioloških supstanci u neprirodnim količinama ili onih koja su posve zabranjena, obično radi postizanja iznimnih sportskih rezultata.

Službena slovenska definicija dopinga glasi: "Doping je upotreba tvari ili postupaka, koji su zabranjeni od strane Međunarodnog olimpijskog odbora (MOO) i Nacionalne anti-doping komisije. MOO označava dopingom upotrebu tvari koje su od strane Medicinske komisije MOO uvrštene na listu "zabranjenih" tvari".

Definicija MOO-a koja je navedena u zadnjem anti-dopinškom kodeksu, doping definira kao upotrebu smicalice, najčešće tvari ili postupka, koji predstavljaju opasnost za zdravlje sportaša, a u cilju mogućnosti poboljšanja njegove sposobnosti, ili pak prisustvo zabranjene tvari u organizmu sportaša ili dokaz o njenoj upotrebi ili upotrebi zabranjenog postupka.

Svrha Svjetskog anti-doping programa i Kodeksa WADA-e je:

- Zaštita osnovnih prava sportaša da sudjeluje u sportu bez dopinga i na taj način promiče zdravlje, pravičnost i jednakost za sportaše širom svijeta.
- Osiguranje usuglašenog, koordiniranog i djelotvornog anti-doping programa na međunarodnoj i nacionalnoj razini u pogledu otkrivanja, odvratanja i prevencije dopinga.

Svjetski kodeks protiv dopinga navodi da je osobna dužnost svakog(e) sportaša(ice) da se pobrine da nijedna zabranjena supstanca ne uđe u njegovo ili njeno tijelo. Sportaši su odgovorni za nalaz zabranjene supstance ili njenih metabolita ili markera u uzorku uzetom iz njihovih tijela.

Prema tome, nije potrebno da se očituje namjera, pogreška, nemar ili svjesno korištenje sportaša da bi se utvrdio prekršaj pravila protiv dopinga. Već i samo posjedovanje zabranjene supstance označava se kao prekršaj pravila protiv dopinga.

Prema Svjetskom kodeksu protiv dopinga Olimpijskog pokreta dopingom se smatra: (1) prisustvo zabranjene supstance ili njenih metabolita ili markera u uzorku urina ili krvi sportaša, (2) korištenje ili pokušaj korištenja zabranjene supstance ili zabranjene metode, (3) odbijanje ili nepristupanje davanju uzorka bez opravdanja, nakon obavijesti, kao što je ovlašteno u primjenjivim pravilima protiv dopinga ili na drugi način izbjegavanje davanja uzorka, (4) prekršaj primjenjivih zahtjeva u vezi dostupnosti sportaša za testiranje izvan natjecanja uključujući neosiguravanje traženih informacija o mjestu prebivališta i propušteni testovi koji se proglašavaju na osnovi razumnih pravila, (5) neovlašteno upletanje ili pokušaj upletanja u bilo koji dio dopinške kontrole, (6) posjedovanje zabranjenih supstanci i metoda, (7) nezakonita trgovina zabranjene supstance ili metode te (8) davanje ili pokušaj davanja zabranjene supstance ili metode sportašu ili pomaganje, poticanje, prikriivanje ili druga vrsta saučesništva koja uključuje prekršaj pravila protiv dopinga ili pokušaj prekršaja.

Pojam doping najvjerojatnije dolazi iz južnoafričkog jezika iz pojma "dope" (5). S njom su ratnici Zulu označavali primitivno alkoholno piće iz grožđa, koje su koristili pri obrednim svečanostima i za povećanje hrabrosti u borbama. Kasnije su u 19. stoljeću taj izraz od njih preuzeli bijeli doseljenici i njome označavali narkotični napitak kojim su nastojali poboljšati psihofizičke sposobnosti. Izraz je stekao svoj značaj na prijelazu u 20. stoljeće i odnosio se je na nedozvoljeno drogiranje na konjskim trkama. Vremenom je izraz dobio šire značenje i u vezi sa sportom postao je poznat kao "doping".

Kada je počela borba protiv dopinga, bilo je potrebno odlučiti što je zapravo doping i koji su njegovi učinci koji utječu na poboljšanje sposobnosti sportaša. Tako je nastao popis zabranjenih tvari kojega je prvi objavio izvanškolski obrazovni odbor Vijeća Europe studenog 1963. godine. Od 1967. godine bila je za popis odgovorna Medicinska komisija MOO, a godine 1981. taj je zadatak preuzela Potkomisija za doping i biokemiju (12). Po novom je za njega odgovorna WADA (World anti-doping agency – Svjetska agencija protiv dopinga) koja bi trebala na početku svake godine objaviti obnovljeni popis. Obnavljanje popisa je nužno, jer se neprestano pojavljuju nove i nove tvari i postupci. Na njemu su i one tvari (hormon rasta, inzulin) koje se za sada ne mogu otkriti, ali će se u budućnosti izraditi pouzdani analitički postupak, kao što se je dogodilo i s anabolicima. Na popisu je i genski doping, koji bi se tek trebao pojaviti. Ostaju tvari koje nisu na popisu jer su se tek nedavno razvile. Ako se koriste kao doping sportaš se kažnjava jednako kao i za one koje su na popisu. Među zabranjenim tvarima cijeli je niz takvih koji su sastavni dio različitih lijekova, koje sportaši ne smiju uzimati ako ne žele biti pozitivni na doping kontroli. Tu je mnogo tvari koje se u tijelu i prirodno nalaze pa je sportaš na njih pozitivan ako se pređe određena granica.

WADA svake godine objavljuje najnoviju listu zabranjenih tvari i postupaka. Podijeljena je u četiri glavna poglavlja.

Tvari i postupci zabranjene za vrijeme i izvan natjecanja

Navedene su one tvari i metode koje ne smiju biti prisutne kod sportaša bez obzira kada se testiranje provodi: tijekom natjecanja ili trenažnog perioda.

Zabranjene tvari

Anabolički steroidi

Steroidi su podijeljeni na egzogene i endogene. "Egzogeni" su oni koje tijelo ne može samo sintetizirati dok "endogene" može. U slučaju da se u uzorku pronađe endogeno stvorena tvar, tretirat će se kao zabranjena ukoliko njena koncentracija ili koncentracija njenih metabolita značajno odstupa od vrijednosti koje se u organizmu stvaraju u fiziološkim uvjetima. Međutim,

ako sportaš dokaže da je zbog nekog fiziološkog ili patološkog stanja u njegovom tijelu takva produkcija moguća, tvar se neće tretirati kao zabranjena.

Drugi hormoni i bioaktivne tvari

U ovu grupu ubrajaju se eritropoetin (EPO); hormon rasta (hGH), faktor rasta nalik inzulinu (IGF-1), mehanofaktor rasta (MGFs); gonadotropini (LH, hCG) (zabranjeni samo u muškaraca); inzulin; kortikotropini. U slučajevima koncentracije iznad fizioloških vrijednosti sumnjive su na doping, a pouzdane laboratorijske metode može se dokazati da li je neka od njih egzogenog porijekla, pri čemu se nalaz smatra pozitivnim.

Eritropoetin (EPO) je hormon koji se normalno stvara u bubrežima, a njegova je uloga u organizmu da povećava koncentraciju hemoglobina koji se nalazi u *eritrocitima* i odgovoran je za prihvaćanje i prijenos kisika. Njegova primjena trebala bi povećati aerobnu sposobnost sportaša. Kortikotropini (ACTH i njemu sličn tvari) su hormoni hipofize i potiču funkciju ciljnih žlijezda ili organa, kao i gonadotropini. Hormon rasta, IGF-1 i MGFs koriste se u liječenju nekih rijetkih bolesti i izuzetno je rijetko da bi ih sportaši koristili u medicinske svrhe..

Inzulin je hormon koji regulira koncentraciju glukoze u krvi, omogućujući njeno oslobađanje iz jetrenog glikogena i olakšavajući njen prolaz kroz staničnu membranu i ulazak u stanice. Povećanu koncentraciju u pravilu je moguće naći kod sportaša koji boluju od šećerne bolesti.

Svi beta-2-agonisti koji se koriste u liječenju astme navedeni su u listi zabranjenih tvari. Kod sportaša s astmom dozvoljena je upotreba u medicinske svrhe, dok, izgleda, da kod zdravih pojedinaca korištenje tih farmaka ionako nema posebnog utjecaja na sportsku sposobnost.

Nadalje su na listi tvari koje se u medicini koriste u liječenju nekih tumora ili kao hormonska terapija.

Diuretici

Diuretici i drugi maskirajući agensi su slijedeći na listi zabranjenih tvari. Diuretici su lijekovi koji se koriste u liječenju srčanih bolesti i povišenog krvnog tlaka. Neki lijekovi za liječenje povećane prostate također su uvršteni u ovu grupu zabranjenih tvari. Tvari za povećanje volumena cirkulirajuće krvi tzv. plazma ekspanderi su preparati koji se u kliničkoj praksi koriste za nadoknadu izgubljene krvi, dok im je u ovom području cilj povećanje minutnog volumena srca, a tim i povećanje transportne sposobnosti tog sustava za kisik.

Zabranjeni postupci

Među zabranjene postupke u prvom redu spada umjetno poboljšanje prijenosa kisika pomoću krvnog dopinga ili uzimanjem nekih od farmaceutskih preparata navedenih u listi zabranjenih postupaka.

Krvni doping je transfuzija vlastite i tuđe krvi ili eritrocita kada to nije u zdravstvene svrhe. Na taj način sportaši povećavaju količinu eritrocita, što omogućuje povećani prijenos kisika do mišića, pa se time povećava njihova izdržljivost. Rizik je bakterijska infekcija, a ako se krv pogrešno označi ili ako dođe do zamjene može doći i do smrti. S korištenjem krvi druge osobe riskiraju se i imunitetske poteškoće, temperaturu i virusne infekcije.

Povećanje količine krvi iznad prirodne je opasno, jer krv postaje viskozija, što dodatno opterećuje srce. Zbog povećane viskoznosti moguće je stvaranje ugrušaka. Rizik se

povećava s dehidracijom, koja je sastavni dio sportova izdržljivosti. Još je i danas glavni problem te metode njeno otkrivanje.

Farmakološka, kemijska i fizička manipulacija je upotreba tvari i postupaka, uključujući i maskirne agense, koji mijenjaju ili pokušavaju promijeniti, ili od kojih se opravdano očekuje, da promijene integritet i vjerodostojnost izabranih uzoraka. Farmakološka manipulacija označava korištenje tvari, kao što je benecid, koje povećavaju lučenje mokraće. Fizička manipulacija uključuje kateterizaciju mokraćnog mjehura i odstranjivanje prisutne mokraće, ubacivanje čiste mokraće u mjehur i simuliranja mokrenja, zamjenu i kemijsko mijenjanje mokraće.

Zabranjen je i genski doping, metoda o kojoj se danas sve više govori a uključuje korištenje stanica, gena, genetskih elemenata ili promjene ekspresije gena sa ciljem poboljšanja tjelesne spremne sportaša.

Doping kontrola

Doping kontrola je uvedena kako bi se osigurala čista sportska takmičenja. Njen je zadatak prvenstveno represivan, isključenje i kažnjavanje onih sportaša, koji treniraju i takmiče se pomoću dopinga. Pri tome nije važno da li sportaš doping koristi planski dulje vrijeme ili ga je uzeo samo jedanput, možda s korištenjem lijeka ili pak uopće nije znao da ga uzima, kao što se često događa kod korištenja dodataka hrani. Kontrola dopinga ima zato preventivni učinak, a taj je da djeluje zastrašujuće i da ostale sportaše odvraća od dopinga.

Naravno da je učinak kontrola dopinga ovisan o broju obavljenih kontrola i još posebno o analitičkim postupcima. Ostaje kao nezanemarljiva povezanost između učinkovitijih analitičkih postupaka i opaženog pada broja vrhunskih rezultata u nekim sportovima krajem 20. i početkom 21. stoljeća, posebno u atletici.

Postupak kontrole dopinga provodi se u dva dijela: uzimanjem uzorka i laboratorijskom analizom.

U početku su se kontrole dopinga obavljale samo na takmičenjima, što znači, da su bili testirani samo oni sportaši koji su sudjelovali na takmičenju. Sportaši su se tome prilagodili tako, da su pred samim takmičenjem prestajali s uzimanjem dopinga, odnosno značajno smanjili količinu, s čime je smanjena i vjerojatnost otkrivanja. Zato su uvedena testiranja izvan takmičenja, koja se provode bilo kad i bilo gdje i koja su jednako obvezna kao i kontrola na takmičenjima. Postupci i kazne kod pozitivnih nalaza izjednačeni su s onima s takmičenja.

Sprečavanje dopinga

Sportaši dobro znaju, da im pobjeda donosi više nego samo zlatnu medalju, pa je zato upotreba dopinga tim više vjerojatna. Oni sportaši koji imaju 50 ili 100 milijuna dolara kapitala mogu lako unajmiti ekipu ljudi, koji se jednakopravno takmiče s Medicinskom komisijom MOO što se tiče besprijekornosti postupka za utvrđivanje uzimanja zabranjenih tvari. Kažnjavanje dopingiranih, posebno ako se radi o milijunima dolara za sponzoriranje, je donekle ograničeno, jer sportske organizacije žive od toga. Velike kompanije koje žive od prodaje sportske opreme neće ni novčića uložiti u organizaciju i testove za otkrivanje sportaša

koji varaju. Na taj je način uzbuđenje gledatelja značajno veće, više je gledatelje, više oponašatelje vrhunskih sportaša i bolja prodaja njihovih proizvoda.

Nezakonita trgovina s dopingom neprestano raste. Dobava od zakonitih i nezakonitih proizvođača izgleda neograničena. Internet i otvorene granice, posebno unutar Europe, olakšavaju posao crnom tržištu, a otežavaju policiji i carini. Vlade imaju snagu da donesu zakone i propise za otkrivanje nedozvoljene upotrebe i raspačavanje zabranjenih tvari te za primjereno kažnjavanje prekršitelja. Usprkos svih legalnih i represivnih mjera nemoguće je očekivati da neće biti dopinga. Uvijek će se naći netko, tko će biti korak ispred njih.

U borbi protiv dopinga treba promovirati sportsku etiku i zdravlje. Sportaše treba obrazovati o štetnim posljedicama dopinga i ponuditi im alternative za doping: zdravu prehranu, metodološki i unaprijed planirani trening, primjerenu psihološku pripremu za nastup itd. Pri tome moraju sudjelovati sve osobe oko sportaša, treneri, liječnici, fizioterapeuti, psiholozi, menadžeri i ostali. O problemu dopinga treba obrazovati i informirati i širu javnost, da shvati etičku stranu borbe protiv dopinga, kao i zdravstvene rizike koje primjena dopinga donosi te da se, usprkos veličanja svojih favorita, stavi na stranu sportskog fair-playa i zaštite zdravlja i života sportaša.

Stjepan Heimer

Prof. dr. sc. Stjepan Heimer

Redoviti profesor u trajnom zvanju za predmete Fiziologija sporta i Sportsko-rekreacijska medicina na Kineziološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Rođen je 1942. godine u Mostaru. Po narodnosti je Hrvat, oženjen, ima dvoje djece. U zemlji i inozemstvu objavio je više od 200 znanstvenih i stručnih radova, bio je autor ili koautor više sveučilišnih udžbenika, kao i prevoditelj dviju stručnih knjiga te voditelj projekata Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta. Bio je sudionik ili pozvani predavač na brojnim domaćim i vanjskim poslijediplomskim studijima i tečajevima, konferencijama i kongresima te poticatelj i organizator više međunarodnih znanstveno-stručnih skupova održanih u Hrvatskoj. Sada je izvršni urednik redakcije međunarodnog časopisa **Kineziologija**. Član je redakcije časopisa HSSR "Sport za sve".

Predsjednik je Hrvatskog društva za sportsku medicinu Hrvatskog liječničkog zbora. potaknuo je obnovu specijalizacije sportske medicine u RH, te vodio radnu grupu za izradu plana specijalizacije Medicine rada i sporta, koju je Ministarstvo zdravstva RH odobrilo 17. ožujka 2003. godine.

Primio je više priznanja, među kojima i republičku nagradu fizičke kulture hrvatskog Sabora i Zlatnu značku Hrvatskog saveza pedagoga fizičke kulture. Godine 2001. primio je državno odličje Reda Danice za dugogodišnji rad na unapređenju prijateljskih odnosa sa stranim zemljama i narodima, kao i plaketu Gradskog saveza za sportsku rekreaciju Zagreb.

Doping je prema definiciji Međunarodnog olimpijskog odbora "Korištenje, uzimanje i davanje ljudskom organizmu stranih supstanci ili većih količina supstanci koje organizam sadrži, s ciljem da se na umjetni način potaknu, odnosno uvećaju natjecateljske sposobnosti sportaša, što je u suprotnosti kako sa sportskom etikom, tako i fizičkim i mentalnim integritetom sportaša".

Svjetska agencija za borbu protiv dopinga (WADA) svake godine izdaje službeni dokument u kojemu navodi sve nedozvoljene supstance koje se smatraju dopingom za tekuću godinu. Taj popis se, ovisno o najnovijim medicinskim saznanjima mijenja i nadopunjuje svake godine. Bitno je napomenuti da se veliki broj supstanci s navedenog popisa koristi svakodnevnoj medicinskoj praksi u cilju poboljšavanja života i preživljavanja milijuna ljudi.

Upravo zbog toga proizlazi potreba za sistematizacijom lijekova koji se svakodnevno propisuju u liječničkim ordinacijama, a po svojem sastavu spadaju u kategoriju nedozvoljenih sredstava. Kao primjer mogu se uzeti inhalacijski lijekovi koji se uzimaju u kroničnoj astmi (vrlo česta bolest mlade populacije!) a nakon određene količine u urinu ili krvi mogu rezultirati pozitivnim doping testom, zatim terapija dana u hitnoj ambulanti radi anafilaktičke reakcije (vrlo opasna i intenzivna reakcija koja je najčešće uzrokovana ubodom pčele ili ose) ako je dana neposredno prije testiranja, također može uzrokovati pozitivan doping test; zatim navedimo da "obična" terapija povišenog krvnog tlaka u sebi sadrži nekoliko zabranjenih sredstava.

Popis zabranjenih tvari od WADA-e, te lijekovi u kojima se te tvari nalaze.

S0. NEODOBRENE TVARI

Pod definicijom neodobrene tvari podrazumijevaju se sve tvari koje nisu odobrene za ljudsku uporabu od strane državnog regulatornog tijela bez obzira na to što nisu navedene u Popisu (npr. Lijekovi u eksperimentalnoj fazi ili lijekovi u predkliničkim studijama).

S1. ANABOLIČKA SREDSTVA.

U ovu skupinu ubrajamo sve tvari koje na neprirodan način djeluju na povećanje mišićne i koštane mase sportaša. Djelimo ih na (a) anaboličke androgene steroide i (b) ostala anabolička sredstva. Najčešće su to modificirane molekule muških spolnih hormona koje imaju jače djelovanje od prirodnih hormona, ali nažalost, i mnoge vrlo štetne nuspojave. Ove tvari su nekada bila najčešća doping sredstva, međutim, upravo zbog spomenutih brojnih nuspojava, njihova uporaba posljednjih godina znatno je smanjena. Nažalost, uporaba ovih preparata ostala je vrlo raširena u rekreativnih sportaša, te kod sportaša u siromašnijim zemljama kojima nanovije metode još uvijek nisu dostupne. Anabolični androgeni steroidi se vrlo rijetko koriste u medicini, oni su primarno konstruirani kao doping.

S2. PEPTIDNI HORMONI, FAKTORI RASTA I SLIČNE TVARI

1. Sredstva koja stimuliraju eritropoezu. Najpoznatiji iz ove grupe su *Eritropoetin* i *Metoksi-polietilen glikol-epoetin beta*. U hrvatskoj su navedeni lijekovi registrirani pod tvorničkim imenima NEORECORMON, EPREX, ARANESP I MIRCERA. Imaju učinak na mnoge organske sustave a primarno u bubrezima djeluju na pojačanu proizvodnju crvenih krvnih zrnaca (eritrocita) i na taj način pospješuju prijenos kisika do svih organa u tijelu. Kao doping su često korišteni u sportovima izdržljivosti kao biciklizam, triatlon, maraton, skijaško trčanje... Danas spadaju među najkorištenije doppinge.
2. *Korionski gonadotropin*. Hormon koji luči posteljica majke koja je trudna. Ima multisistemni učinak, najčešće ga se uzima kao pojačivača prijenosa kisika u krvi.

Zabranjen je samo kod muškaraca. Kao lijek se koristi u brojnim stanjima u ginekologiji. Tvorničko ime mu je OVIRELLE.

3. *Luteinizirajući hormon*. Također zabranjen samo kod muškaraca. Koristi se za maskiranje uzimanja anaboličkih steroidnih hormona. Kao lijek se vrlo često u brojnim stanjima u ginekologiji i urologiji. Tvornička imena lijeka su: DECAPEPTYL, ELIGARD, ZOLADEX.
4. *Inzulini*. Hormon koji kontrolira ugradnju glukoze u stanice. Koriste ga pacijenti s dijabetesom (šećerna bolest). Smiju ga koristiti samo sportaši s dijagnosticiranom šećernom bolešću. Najčešće se daje injekcijama ispod kože. Ima multisustavno anabolično djelovanje zbog kojega se najčešće nelegalno koristi. Tvornička imena su: HUMALOG, NOVORAPID, APIDRA, ACTRAPID HM, HUMULIN R, HUMULIN N, NOVOMIX, HUMALOG MIX, LANTUS, LEVEMIR.
5. *Hormoni rasta*. Lijek vrlo često korišten u kod djece s poremećajem rasta. Također vrlo raširen kao doping, koristi se za ubrzavanje rehabilitacije težih ozljeda lokomotornog sustava te za ubrzani rast mišićne i koštane mase. Tvorničko ime lijeka je: HUMATROPE, NORDITROPIN, GENOTROPIN, NORDITROPIN NORDIFLEX.

S3. BETA-2 AGONISTI.

Lijekovi koji služe za liječenje plućnih bolesti kao što su astma i kronična opstruktivna plućna bolest. Djeluju primarno na širenje bronha i smanjuju stvaranje bronhalnog sekreta zbog čega olakšavaju disanje. Najčešće se uzimaju pomoću pumpica za inhaliranje, ali mogu doći i u tabletama te kao otopine za inhaliranje. Mogu biti samostalni lijek ili u kombinaciji s kortikosteroidima.

Svi beta-2 agonisti su zabranjeni osim SALBUTAMOLA (Tvorničko ime VENTOLIN, ECOSAL) i SALMETEROLA (Tvorničko ime SEREVENT INHALER ili SEREVENT DISKUS), koji su dozvoljeni samo u koncentracijama koje za njih propisuje proizvođač. U slučaju povišene koncentracije provodi se farmakološko testiranje urina kojim se dokazuje točna koncentracije navedenih spojeva i ovisno o unaprijed određenim dozvoljenim dozama, nalaz se definira kao pozitivan ili negativan. Tvornička imena salmeterola u kombinaciji s kortikosteroidima je SYMBICORT TURBUHALER I SERETIDE INHALER I DISKUS.

Ovo su vrlo česti lijekovi koje koriste mlađa populacija koja se aktivno bavi sportom, pa je vrlo bitno da treneri zabilježe i prate koje od navedenih lijekova protiv astme uzimaju njihovi sportaši. Ni u kojem slučaju se navedeni lijekovi, ako su pravilno indicirani, t.j. ako postoji bolest za koju su navedeni lijekovi terapija prvog izbora, ne bi smjeli prestati uzimati zbog straha od pozitivne doping kontrole. Bitno je imati urednu i referentnu medicinsku dokumentaciju koja potvrđuje bolest i jasno se vidi tko je od liječnika i kada ordinirao terapiju. Svaki sportaš koji nastupa na međunarodnim natjecanjima a koristi navedene lijekove bi trebao te podatke proslijediti liječničkoj komisiji športskog saveza koja onda po potrebi o tome može izvjestiti Hrvatsku agenciju protiv dopinga.

S4. HORMONSKI ANTAGONISTI I MODULATORI.

Ovi lijekovi se kao doping najčešće koriste za suzbijanje nuspojava anaboličkih steroida.

1. Inhibitori aromataze. Koriste se u ginekologiji. Tvornička imena lijekova su ARIMIDEX, ANASTRAZOL, AREMED, ARMOTRAZ, FEMARA, AROMASIN.
2. Modulatori estrogenskih receptora. Koriste se u ginekologiji. Tvornička imena su NOLVADEX.

S5. DIURETICI I OSTALA MASKIRNA SVOJSTVA.

Lijekovi koji u medicini imaju iznimno široku uporabu. Kao doping se najčešće koristi njihov utjecaj na pojačan rad bubrega i na taj način ubrzano iz tijela izbacuju druge nedozvoljene tvari koje su unesene u organizam. Također se koriste u sportovima u kojima je prisutna

kontrola tjelesne težine, kako bi se što brže izgubila tekućina iz tijela i na taj način smanjila tjelesna težina.

Vrlo je bitno da korištenje bilo koje tvari za koju postoji terapijsko izuzeće (npr. efedrin, pseudoefedrin, salbutamol, morfin, katin) uz uzimanje s diureticima ili drugim maskirnim sredstvima zahtjeva posebno terapijsko izuzeće za korišteni diuretik ili maskirno sredstvo!

1. Diuretici i lijekovi u kombinaciji s diureticima. U medicini se ti lijekovi najčešće koriste u terapiji za snižavanje visokog krvnog tlaka. Djeluju tako da pojačavaju rad bubrega i na taj način izbacuju više vode iz krvi. Rezultat takovg djelovanja je pojačano mokrenje, niži volumen krvi u krvnim žilama a time niži krvni tlak, i intenzivnije izbacivanje svih tvari koje se nalaze u krvi (vrlo pogodno za izbjavanje dopinga iz krvi!).

Tvornička imena:

Diuretici: HYGROTON, FURSEMID, INAPAMID, RAWEL, TERTENSIF, EDEMID, ALDACTONE.

Kombinacije: TIAREN, MODURETIC, LODOZ, BYOL HL, BYOL H, ENAP H, OPTIMOM PLUS, IRUZID, LAVEN, LIZINOPRIL, SKOPRYL, LISIPRIDE, AMICOR, MONOPRIL, CILAZIL, RAMIPRIL, TRITAZIDEAMPRIIL, LOSARTIC, HYZAAR, LOTAN, LORISTA, LOSARTIC, TEVETEN PLUS, CO-DIOVAN.

2. Maskirni agensi. U ovu grupu tvari spadaju svi oblici intravenske infuzije različitim otopinama. Najčešće se koriste 0.9%-tna fiziološka otopina NaCl ili razrijeđena glukoza s dodatcima određenih minerala. Te otopine se vrlo često koriste u medicini prilikom bilo kojeg oblika gubitka tekućina (npr. opekline, proljev, visoka tjelesna temperatura, krvarenja..) za brzu nadoknadu izgubljenih minerala i vode. Kao doping se koriste kako bi se naglim porastom volumena krvi smanjila koncentracija nekog od zabranjenih spojeva koji su unijeti u organizam, ili kako bi se umorni sportaš što prije regenerirao i pripremio za nadolazeće napore.

ZABRANJENE METODE

M1. Pojačanje prijenosa kisika na bilo koji način (korištenje vlastite ili tuđe krvi, ili krvnih zrnaca, modifikacija hemoglobina ili krvnih zrnaca kako bi se povećao kapacitet za prijenos kisika).

M2. Kemijska i fizička manipulacija

1. Zabranjena je kataterizacija i zamjena urina koji služi za doping kontrolu.
2. Zabranjena je svaki oblik intravenske infuzije.
3. Zabranjeno je uzimanje, manipulacija i reinfuzija pune krvi u cirkulacijski sustav.

M3. Genetski doping. Zabranjeno je bilo kakvo manipuliranje genima u svrhu postizanja boljih sportskih rezultata.

TVARI I METODE ZABRANJENE U NATJECANJU

S6. STIMULANSI.

Stimulansi su tvari koje trenutno pojačavaju fizičke i psihičke sposobnosti. Vrlo često se uzimaju tijekom treninga ili natjecanja i vrlo su rasprostranjeni u svakodnevnom životu. Niz različitih stimulansa glavni sastojak energetskih pića kako bih im pojačali učinak. Na žalost proizvođači nisu obavezni navesti naziv spoja koji su stavili u piće tako da su često zabranjene tvari maskiraju kao „ekstrakti“ određenih biljaka. Zbog toga je vrlo važno piti i jesti samo provjerene dodatke prehrane kako bi se izbjegli „slučajni“ pozitivni doping nalazi. Samo neki od stimulansa označenih kao nedozvoljena sredstva imaju svoju medicinsku uporabu. Najpoznatiji su svakako Adrenalin, Efedrin, Pseudofefrin, i Katin. Oni su dozvoljeni samo u lokalnoj primjeni i to do određene koncentracije.

Tvornička imena:

Adrenalin (SUPRARENIN) dozvoljen kada se koristi lokalno s anestetičkim agensima. Efedrin i metilefedrin (EFEDRIN kapi za nos). Dozvoljena samo lokalna primjena, odnosno, propisana je dozvoljena granična koncentracija u urinu. Zbog velikih razlika u apsorpciji prilikom primjene ne preporuča se korištenje za vrijeme natjecanja. Pseudoefedrin (CLARINASE). Također dozvoljena primjena do određene koncentracije u urinu, ali zbog varijacija u apsorpciji ne preporuča se koristiti za vrijeme natjecanja.

S7. NARKOTICI.

Lijekovi koji se u medicini koriste za liječenje boli. Vrlo su često propisuju i koriste kao doping iz istih razloga.

Kao nedozvoljena sredstva izdvajamo: MORFIJ, SEVREDOL, JURNISTA, PALLADONE SR, OXYCONTIN, FENTANIL, DUROGESIC FLASTERI, MATRIFEN, HEPTANON, METADON, FORTRAL, TRANSTEC.

S8. KANABOIDI.

U grupu kanaboida ubrajamo sve prirodne i sintetičke produkte marihuane, hašiša i kanabisa.

S9. GLUKOKORTIKOSTEROIDI.

To su jedni od najčešće korištenih lijekova u medicini. Imaju mnogo djelovanja i mnogo nuspojava, ali najčešće se koriste za smanjenje upalnih reakcija i na taj način smanjenje oštećenja tkiva. Zabranjeni su svi spojevi koji spadaju u ovu skupinu ako se uzimaju **intravenski, intramuskularno, oralno, ili rektalno.**

Bez terapijskog izuzeća (posebna potvrda liječnika tj. Državne agencije za borbu protiv dopinga) dozvoljena je samo primjena na sluznice i kožu u obliku krema i gelova. Lokalna primjena u zglobove i mišiće, te inhalacijska terapija (npr. u astmi) zahtjeva prijavu korištenja i traženje terapijskog izuzeća. Ako se na taj način koriste, a terapijsko izuzeće nije traženo, i takvo korištenje se smatra dopingom!.

Najčešći glukokortikosteroidi u uporabi su: SOLUMEDROL, DEXAMETHASONE, PREDNIZOLON, ASTONIN H, DECORTIN, RECTODELT, MEDROL, CORTEF, KENALOG, FLOSTERON.

Inhalacijski glukokortikosteroidi: SYMBICORT, SERETIDE INHALER, SERETIDE DISKUS, FOSTER, ECOBEC EASY BREATH, FLIXOTIDE, TAFEN NOVOLIER, PULMICORT TURBOINHALER, ALVESCO.

TVARI ZABRANJENE U POJEDINIM SPORTOVIMA

P1. ALKOHOL

Zabranjen u aeronautici, automobilizmu, karateu, kuglanju, motociklizmu, motonautici i streličarstvu.

P2. BETA BLOKATORI

Koriste se u medicini kao lijekovi za sniženje krvnog tlaka, odnosno, za usporavanje rada srca. Kao doping se uzimaju kod sportova u kojim je potrebna mirnoća i preciznost jer smanjuju tremu i tremor ruku.

Zabranjeni su u sljedećim sportovima: **HRVANJE**, automobilizam, biljar, streličarstvo, bob i skeleton, curling, bridž, bočanje, pikado, golf, gimnastika, kuglanje, moderni pentatlon, motonautika, jedrenje, skijanje i skijaški skokovi.

ZDRAVSTVENI PRAVILNIK HRVATSKOG HRVAČKOG SAVEZA

Zaključni tekst ovog Pravilnika usuglasila Radna grupa:

MARIO BAIĆ
SENAD HANDANAGIĆ
PAVE KOSVIĆ
ANTUN PALKOVIĆ

Zagreb, 2011.

Na temelju članka 29. Statuta Hrvatskog hrvačkog saveza od 2. srpnja 2005. godine, Skupština Hrvatskog hrvačkog saveza na svojoj sjednici održanoj _____ donosi

ZDRAVSTVENI PRAVILNIK

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom utvrđuju se osnovni zdravstveni uvjeti za održavanje hrvačkih natjecanja u Republici Hrvatskoj.

Članak 2.

Odredbe ovog Pravilnika ne mogu biti u suprotnosti sa Statutom HHS i pravilnicima koje je donijela Međunarodna hrvačka organizacija (FILA)

Članak 3.

Na natjecanjima koja se održavaju u Republici Hrvatskoj mogu nastupiti samo natjecatelji koji ispunjavaju zdravstvene uvjete propisane ovim Pravilnikom.

Članak 4.

Ovim Pravilnikom se određuju:

- način i učestalost obaveznog zdravstvenog pregleda natjecatelja
- uvjeti i slučajevi kada natjecatelj iz zdravstvenih razloga ne može nastupiti
- potrebni zdravstveni i higijenski uvjeti za održavanje natjecanja
- pravila kojim će natjecatelji i svo službeno osoblje koje sudjeluje u natjecanju provoditi propisane zdravstvene i higijenske mjere
- prava i obveze Zdravstvene komisije, liječnika reprezentativnih selekcija, te klubskih liječnika
- propisi o doping kontroli

II. ZDRAVSTVENI PREGLED

Članak 5.

Liječnička kontrola natjecatelja vrši se najmanje jednom u šest (6) mjeseci.

Članak 6.

Za međunarodna natjecanja koja se održavaju pod nadzorom FILA-e natjecatelji su obavezni obaviti dodatnu liječničku kontrolu tri (3) dana prije polaska na međunarodno natjecanje.

Članak 7.

Liječnički pregled (kontrolu) sportaša mora izvršiti liječnik u nadležnoj specijalističkoj ambulanti medicine rada i sporta.

Opću i posebnu zdravstvenu sposobnost učenika za sudjelovanje na natjecanjima školskih sportskih društava utvrđuje nadležan liječnik specijalist školske medicine, odnosno izabrani liječnik specijalist pedijatar ili izabrani liječnik specijalist opće i/ili obiteljske medicine.

Članak 8.

Medicinski pregled (kontrola) sastoji se od standarda koji propisuje nadležna sportska ambulanta, i posebnih propisa koje određuje FILA (potvrda spola kod juniorskog i seniorskog uzrasta za FILA natjecanja, te kardiološka obrada za sve hrvače veteranskog uzrasta).

Rezultati svih navedenih pregleda i laboratorijskih pretraga za sve hrvače moraju biti dostavljeni Zdravstvenoj komisiji Hrvatskog hrvačkog saveza gdje će biti arhivirani i na taj način dostupni Medicinskoj i Anti-doping komisiji FILA-e (anti doping komisija Republike Hrvatske).

III. SLUČAJEVI KADA NATJECATELJ NE MOŽE NASTUPITI

Članak 9.

Hrvači mlađih uzrasnih skupina ne mogu biti registrirani ukoliko nisu obavili odgovarajući lječnički pregled kod liječnika obiteljske medicine te donjeli dokaz o zadovoljavajućem zdravstvenom stanju.

Članak 10.

Sposobnost za natjecanje se ovjerava potpisom liječnika i pečatom zdravstvene ustanove u kojoj je lječnička kontrola obavljena. Pečat i potpis liječnika se moraju unesti izravno u natjecateljsku knjižicu ili iskaznicu kako bi lječnički pregled (kontrola) bio važeći, izuzev prve registracije gdje lječnički pregled je zabilježen na lječničkoj potvrdi.

Članak 11.

Natjecatelj ne može nastupiti ukoliko dežurni liječnik ustanovi:

- da boluje od bilo koje bolesti koja može zbog pojačanog napora ugroziti vlastito zdravlje (akutno infektivno stanje, povšena tjelesna temperatura, malaksalost i slabost uzrokovana dehidracijom itd.),
- zdravstvenom stanje koje ugrožava zdravlje drugih natjecatelja:
 - ako boluje od bilo koje zarazne bolesti (s posebnim naglaskom na bilo koji oblik kožne infekcije)
 - ako ima otvorenu ili inficiranu ranu, ili ako ima ozljedu koja bi se tokom borbe mogla razviti u otvorenu ranu
- ako je natjecatelj prekršio jedno ili više pravilao korištenu ili posjedovanju nedozvoljenih sredstava (dopinga) koja su opisana u člacima 2.1 do 2.8 u Svjetskom anti – doping kodeksu i FILAati – doping pravilima
- ako nema obavljen i zabilježen zdravstveni pregled u natjecateljsku knjižicu ili iskaznicu,

IV. UVJETI ZA ODRŽAVANJE HRVAČKIH NATJECANJA

Članak 12.

Organizator hrvačke priredbe dužan je osigurati prisutnost liječnika za vrijeme vaganja i cijelo vrijeme održavanja natjecanja. Dežurni liječnik obavezno obavlja pregled prije nego hrvač pristupi vaganju.

Dežurni liječnik na natjecanju je obavezan sa sobom imati kompletno opremljenu lječničku torbu. U slučajevima da dežurni liječnik smatra nekog od natjecatelja nesposobnim za nastup o tome mora dati stručno pismeno objašnjenje koje mora proslijediti Zdravstvenoj komisiji Hrvatskog hrvačkog saveza. Ukoliko se natjecatelj ne slaže s mišljenjem dežurnog liječnika može zatražiti da mu organizator osigura lječnički pregled kod odgovarajućeg liječnika specijaliste ili takav pregled može obaviti u mjestu stanovanja po povratku s natjecanja.

Konačno mišljenje o opravdanosti diskvalifikacije hrvača iz zdravstvenih razloga daje Zdravstvena komisija HHS-a temeljem prikupljene cjelokupne dokumentacije.

Članak 13.

Dvorana u kojoj se održava natjecanje kao i svi prateći sadržaji (svlačionice, sanitarni čvor i kupaonice) moraju biti čiste i propisano osvijetljene, a temperatura same dvorane ne smije biti niža od 16 °C. Borilište (strunjača) mora biti očišćeno (brisanjem dezinfekcijskom otopinom) neposredno prije početka natjecanja i neposredno nakon završetka natjecanja.

V. PRIDRŽAVANJE ZDRAVSTVENIH I HIGIJENSKIH MJERA

Članak 14.

Natjecatelji mogu pristupiti borbi samo u čistoj športskoj obući namjenjenoj isključivo za hrvačka borilišta ("hrvačke tenisice"). Natjecatelj i njegov trener imaju obavez dezinficirati potplate "hrvačkih tenisica" neposredno prije svake borbe. FILA preporuča da se potplate obuće koja će se koristiti u borbi pošpricaju dezinfekcijskom otopinom u spreju neposredno prije borbe. Potplate se moraju obrisati u za to namjenjen ručnik kako bi bile potpuno suhe prije ulaska u borilište. Organizator natjecanja je odgovoran za nabavku dezinfekcijskih sredstava koja preporučuje Zdravstvena komisija HHS-a.

Dolazak na hrvačko borilište (strunjaču) sucima i službenim osobama (treneri, dežurni liječnik) dozvoljen je također samo u čistoj športskoj obući, koja se isključivo koristi unutar dvorane.

Članak 15.

Hrvačko borilište (strunjača) mora se čistiti neposredno prije početka svakog natjecanja i po završetku svakog natjecanja. Ako je natjecateljski dan podijeljen na dva dijela čišćenje se mora izvršiti prije i po završetku svakog natjecateljskog dijela (4 puta na dan). Hrvačko borilište (strunjača) čisti se krpom namočenom u otopinu vode i određenog dezinfekcijskog sredstva. Prije početka natjecanja borilište se mora potpuno osušiti.

Ako se tijekom natjecanja borilište (strunjača) zaprlja natjecanje se prekida sve dok se isto ne očisti. Ako se borilište tijekom natjecanja zaprlja krvlju mora se očistiti posebnom antiseptičnom otopinom.

Zabranjeno je održavati ceremonije dodjeljivanja medalja na hrvačkom borilištu.

Članak 16.

Svaki natjecatelj koji krvari smatra se potencijalnim izvorom zaraze. Stoga liječnik i/ili sudac u slučaju krvarenja jednog od natjecatelja moraju odmah zaustaviti borbu kako bi mu se pružila adekvatna liječnička pomoć. Ako se krvarenje ne može zaustaviti u periodu od dvije (2) minute, borba mora biti prekinuta i natjecatelju se treba pružiti pomoć izvan borilišta.

Članak 17.

Natjecatelj koji tijekom borbe treba liječničku pomoć za vrijeme pružanja liječničke pomoći mora biti na zaštitnom dijelu borilišta (osim ako je zbog prirode njegove ozlijede zabranjeno pomicanje).

Članak 18.

Natjecatelji moraju biti uredno obrijane brade i brkova ili isti moraju biti duži od 5 mm ukoliko natjecatelj nosi bradu ili brkove. Natjecatelji moraju imati uredno odrezane nokte.

Članak 19.

Za provedbu navedenih higijensko-zdravstvenih mjera odgovorni su delegat natjecanja i liječnik na natjecanju, koji su dužni u slučaju ne provođenja istih podnijeti pismeni izvještaj Zdravstvenoj komisiji HHS-a. U slučaju utvrđivanja neregularnosti u provedbi navedenih higijensko-zdravstvenih mjera na upozorenje delegata organizator je dužan ukloniti uočene

nepravilnosti. Zdravstvena komisija HHS-a predložiti će pokretanje disciplinskog postupka za organizatora koji se ne pridržava odredbi ovog pravilnika.

V. PRAVA I OBVEZE ZDRAVSTVENE KOMISIJE I LIJEČNIKA

Članak 20.

Organizator natjecanja dužan je osigurati liječničku službu za slučaj pružanja prve pomoći, a ne snosi troškove daljnjeg liječenja.

Članak 21.

Dežurni liječnik dužan je prije početka natjecanja pregledati sve natjecatelje i u službenu dokumentaciju natjecanja upisati mišljenje o njihovoj sposobnosti za nastup.

Članak 22.

Za vrijeme trajanja natjecanja dežurni liječnik dužan je intervenirati u slučaju povrede i nakon ukazane liječničke pomoći odlučiti da li je natjecatelj sposoban za daljnji nastup u toj borbi ili turniru.

Članak 23.

Pri organizaciji natjecanja organizator je dužan osigurati:

- prostoriju za pružanje prve pomoći i potreban materijal (zavoje, udlage, Schanzov ovratnik)
- preko dežurnog liječnika mogućnost korištenja usluga zdravstvenih institucija u gradu za slučaj potrebe
- primjerak Zdravstvenog pravilnika HHS-a

Članak 24.

Natjecatelj za kojeg dežurni liječnik ustanovi da nije sposoban za daljnje natjecanje ne može više nastupati na tom natjecanju.

Članak 25.

Dežurni liječnik ima pravo i obvezu zatražiti od suca da zaustavi borbu u bilo koje vrijeme ukoliko ocijeni da je hrvač u opasnosti ili ako su nastupili razlozi zbog kojih nije više sposoban za borbu.

Članak 26.

U slučaju povrede hrvač ne smije napuštati borilište (strunjaču) osim u slučaju ozbiljnije povrede čije saniranje to zahtijeva. Vrijeme dozvoljeno za pružanje liječničke pomoći određeno je Pravilnikom FILA-e i ono iznosi za jednu borbu do dvije (2) minute, a koje može biti korišteno jednom ili u više navrata tijekom borbe.

Članak 27.

Liječničku pomoć tijekom borbe povrijeđenom hrvaču može pružiti i liječnik određene ekipe ukoliko je prijavljen u službenom sastavu.

VII. ZDRAVSTVENA KOMISIJA

Članak 28.

Zdravstvena komisije HHS-a je stručno savjetodavno tijelo HHS-a za medicinska pitanja, koje ima zadaću donesti i po potrebi obnavljati Zdravstveni pravilnik HHS-a, predlagati liječnika reprezentacije, kreirati zdravstvenu politiku HHS-a, te prvenstveno preventivnim i edukacijskim mjerama raditi na poboljšanju zdravstvenog standarda hrvačkog sporta u cjelini.

Članak 29.

Liječnička komisija HHS-a djeluje prema Zdravstvenom pravilniku HHS-a, Zdravstvenom pravilniku FILA-e, Anti-doping pravilniku FILA-e i Svjetskom anti-doping kodeksu.

Članak 30.

Zdravstvenu komisiju imenuje Izvršni odbor Hrvatskog hrvačkog saveza. Komisija najmanje broji tri (3) člana i bira se na rok od četiri (4) godine.

VIII. LIJEČNIK U KLUBU

Članak 31.

Klubovi mogu imenovati klupskog liječnika, koji u klubu provodi zdravstvenu zaštitu i liječenje hrvača. Klupski liječnik ima obvezu raditi u skladu s odredbama ovoga Zdravstvenog pravilnika.

Članak 32.

O zdravstvenom stanju i svojim zapažanjima klupski liječnik vodi zdravstveni karton za svakog hrvača. Liječnička komisija HHS ima pravo na uvid u te zdravstvene kartone hrvača ukoliko za to ima opravdani razlog potvrđen od Izvršnog odbora HHS-a.

Članak 33.

Odnos između liječnika u klubu i kluba određeni su međusobnim sporazumom liječnika i kluba.

IX. LIJEČNIK U REPREZENTACIJI

Članak 34.

Liječnika reprezentacije i njegova zamjenika imenuje Izvršni odbor HHS na prijedlog Zdravstvene i Stručno trenerske komisije HHS-a.

Članak 35.

Državnu reprezentaciju na nastupima u zemlji i inozemstvu trebao bi pratiti liječnik reprezentacije ili njegov zamjenik, ovisno o materijalnim mogućnostima HHS-a.

Članak 36.

Liječnik reprezentacije dužan je voditi brigu o općem zdravstvenom stanju reprezentativaca, njihovoj pripremljenosti i načinu prehrane. Osim toga, dužan je neposredno surađivati s ostalim članovima stručnog i tehničkog stožera reprezentacije, kao i sa Stručno trenerskom komisijom HHS-a, po pitanjima iz svoje nadležnosti.

Članak 37.

Liječnik reprezentacije nagrađuje se sukladno uredbi vlade Republike Hrvatske za dodjelu državnih nagrada za vrhunska športska dostignuća (NNO/2010)

X. PROPISI O DOPING KONTROLI

Članak 38.

Doping kontrola obavljat će se sukladno pravilima koja određuje WADA (Svjetska anti-doping agencija), HADA (Hrvatska anti-doping agencija), HOO i FILA.

Za sva hrvačka natjecanja unutar Hrvatske vrijede *FILA Anti-doping regulations* (prijevod: FILA anti-doping pravila) koja su sukladna s *World Anti-doping Code* (prijevod: Svjetski anti-doping kodeks).

Članak 39.

U slučaju pozitivne doping kontrole kod hrvača iz Hrvatske HHS će u suradnji s Zdravstvenom komisijom HHS-a izreći kaznu sukladno pravilima koja nalaže HOO, HADA i WADA u takvim slučajevima.

XI. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 40.

Ovaj Pravilnik mijenja se i dopunjuje na način i u postupku propisanom za njegovo donošenje. Tumačenje odredbi ovoga Pravilnika u isključivoj je nadležnosti IO Saveza.

Članak 41.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se na mrežnim stranicama Saveza.

Predsjednik Hrvatskog hrvačkog saveza

Vladimir Bregović, v.r.

LIGA ODBOR I. HRVATSKE HRVAČKE LIGE 2011

Z a p i s n i k v a g e

EKIPE HRVAČKOG KLUBA

ZA SUSRET KRUGA I. HHL

S EKIPOM HRVAČKOG KLUBA

TEŽINSKA KATEGORIJA	IME I PREZIME	TJELESNA TEŽINA NA VAGI	OPASKA
50-55 KG			
60 KG			
66 KG			
74 KG			
84 KG			
96 KG			
120 KG			

OVJERA PRIJAVE	DELEGIRANI SUDAC: <i>Potvrđuje se da su navedeni hrvači vagnuti sa upisanom tjelesnom težinom</i>	<i>Potpis suca:</i>
	SLUŽBENI LIJEČNIK: <i>Potvrđuje se da su označeni hrvači liječnički pregledani i sposobni za nastup</i>	<i>Potpis liječnika:</i>

DELEGAT KLUBA : _____
(vlastoručni potpis)

(mjesto i datum)